

[Bolvig]

den eneste, beskedne chance for at fremkalde en ændring af systemet uden et blodbad. Hvad er årsagen til, at regeringen ikke vil deltage i et sådant seriøst udredningsarbejde?

Endelig, hr. minister: vi drøfter ofte Sydafrika, og uanset om der er visse partier, som synes, vi gør det for ofte, er der vel næppe nogen, der er i tvivl om, at vi vil komme til at drøfte Sydafrika mange år frem i tiden, for det vil blive et af de mest brændende og uhyggelige spørgsmål, vi overhovedet kommer til at diskutere. Derfor vil jeg gerne spørge udenrigsministeren, om det så ikke vil være naturligt, at udenrigsministeren tog initiativet til, at f. eks. udenrigsudvalget rejste til Sydafrika, mødte de forskellige racegrupper, så landet, oplevede det, talte med danske virksomheder nedene, repræsentanter for de undertrykte organisationer o. lign., således at vi havde bedre muligheder for at diskutere sydafrikanske spørgsmål. Jeg mener naturligvis ikke, at vi skal optræde som landets gæster.

Hvis regeringen fortsat vil stå med et ben i hver lejr og ikke vil gå ind i en seriøs drøftelse med det radikale venstre, tvinges vi i hvert fald til at følge henstillingerne fra de undertrykte organisationer, hvilket da vil sige en fuld og helhjertet støtte til de forslag, som VS lægger frem. Det er mig egentlig imod, at vi fortsætter debatten, således at jeg må tage lidt afstand fra VS' synspunkter, for det er muligvis dem, som vi bliver nødt til at vælge. Jeg vil gerne give en anden mulighed en chance, men hvis ikke regeringen vil drøfte det, må det radikale venstre stå bag det forslag, som fremsættes af VS her i dag.

Udenrigsministeren sagde, at vi ikke kunne gå længere, end FN's sikkerhedsråd kunne blive enigt om. Ja men, hr. udenrigsminister, så kommer vi i hvert fald aldrig længere, for der er næppe nogen, der er i tvivl om, at der findes repræsentanter for store Vestmagter, som har så store økonomiske interesser i Sydafrika, at der vil blive nedlagt et veto. Derfor er det helt sikkert, at det ikke er tilfredsstillende, at vi skal vente på initiativer fra FN's sikkerhedsråd.

Sluttelig: en holdning koster penge – det erkender jeg – men jeg tror nok, at når det drejer sig om så vigtige spørgsmål som menneskerettigheder, skulle vi også i Danmark være villige til at betale for en sådan holdning.

(Kort bemærkning).

Kelm-Hansen (S):

Jeg har megen sympati for det stærke engagement og den store interesse, som hr. Bolvig udviser på dette felt og på en række lignende felter. Derfor synes jeg, det er trist, at hr. Bolvig ikke benytter chancen i denne sammenhæng til at fortælle os, hvor vi i dag så skal gå hen og købe de kul, som vi i øjeblikket køber i Sydafrika. For hr. Bolvig forestiller sig vel ikke, at vi i den nuværende situation og med den usikkerhed, der stadig væk er forbundet med atomkraft, skal skifte over til den energikilde?

(Kort bemærkning).

Bolvig (RV):

Regeringen må jo selv have gjort sig visse overvejelser, når den henstiller til Elsam ikke at købe kul i Sydafrika, så jeg kunne egentlig spørge udenrigsministeren, hvor man egentlig forestillede sig at Elsam skulle købe kullene. Nu vel, jeg sagde selv, hr. Kelm-Hansen, at jeg erkender, at en holdning koster penge, og det vil sige, at selvfølgelig kan vi skaffe de kul, vi har brug for, men vi må være villige til da at betale et højere beløb for dem. Hr. Kelm-Hansen var selv inde på en lang række af lande, hvorfra man kan få kul. Hr. Kelm-Hansen nævnte selv Moçambique. Hr. Kelm-Hansen ved formentlig dermed, at på energiministermødet i Helsinki her for nylig foreslog den svenske energiminister netop en meget stor fællesnordisk indsats med henblik på brydning af kul i Moçambique, som hr. Kelm-Hansen sagde. Men man kan få, hr. Kelm-Hansen, det kul, man vil have, i USA, hvis man er villig til at betale for det. Det er et prisspørgsmål. Det er ikke først og fremmest et spørgsmål, om man kan få kullene.

(Kort bemærkning).

Kelm-Hansen (S):

Jeg tror, det er et eller andet i handelsforståelsen hos hr. Bolvig, som ikke helt slår igennem over for de realistiske muligheder, der ligger i dagens Danmark. Men hr. Bolvig har ret i, at der er en række af de lande, som jeg påpegede i mit første indlæg, nemlig Moçambique og en række andre lande, hvor infrastrukturen i dette øjeblik mangler, og hvor man på verdensplan og for så vidt også